

Opschrift

Vergadering van 10 februari 2021

Nummer: 2021_MV_00085

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Sonja Welvaert: Gratis menstruatie-producten op Gentse stadsscholen

Raadslid(-leden):

Sonja Welvaert - PVDA

Bevoegd: Elke Decruynaere

Betrokken: Rudy Coddens, Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Het Caritas-rapport "Dubbel Taboe" toont de harde cijfers dat 1 op 8 jongeren menstruatie-middelen niet kan betalen en daardoor in veel gevallen zelfs thuis blijft van school. Dit rapport wijst op het dubbele taboe: het taboe op armoede en het taboe op menstruatie. Menstruatie-armoede kan ook medische problemen veroorzaken die ernstig kunnen evolueren. Eén van de aanbevelingen uit het rapport is het gratis aanbieden van menstruatie-producten op scholen als laagdrempelige maatregel.

Op de gemeenteraad van november werd ons voorstel nog weggestemd. Ondertussen zien we dat er verschillende debatten werden gevoerd in het Vlaams Parlement. Na een vraag van Hannelore Goeman (sp.a) op de onderwijscommissie van het Vlaams Parlement op 28/01/2021 werd duidelijk dat minister Weyts open staat voor een proefproject om menstruatie-armoede aan te pakken. Zo'n proefproject gebeurt volgens de minister het best in een stedelijke context.

Eerder (02/12/2020) diende sp.a samen met Groen een resolutie in bij het Vlaams Parlement om deze producten gratis aan te bieden op school. Signalen van verschillende partijen uit de meerderheid van het stadsbestuur geven duidelijk aan bereid te zijn om het voorbeeld te geven en een proefproject op te starten met gratis menstruatie-middelen op stadsscholen. Ook in andere gemeenten worden ondertussen lokale initiatieven genomen om aan dit probleem te werken.

Gent zal hier een voortrekkersrol opnemen in de bestrijding van menstruatie-armoede en het bespreekbaar maken van deze taboes bij jongeren.

Vraag:

- Is er overleg geweest met de Gentse stadsscholen en relevante organisaties om de problematiek van menstruatie-armoede te bespreken? Zo ja, wat waren de resultaten van dit overleg?
- Gent kan een voortrekkersrol opnemen voor de rest van Vlaanderen door menstruatie-producten gratis en op een discrete manier aan te bieden op stadsscholen. Is het stadsbestuur bereid om een proefproject op te starten met het aanbieden van gratis menstruatie-producten op Gentse stadsscholen?

Antwoord

We hebben het hier inderdaad uitgebreid op de Gemeenteraad gehad. Wat mij het meest getroffen heeft is dat cijfer van 5% van de meisjes geeft aan soms zelfs niet naar school te komen omdat ze de financiële middelen niet hebben om maandverband of tampons te kopen. Als schepen van onderwijs treft me dat heel erg. Ik vind dat we er alles aan moeten doen om ervoor te zorgen dat elke leerling elke dag op school geraakt.

Alleen is de vraag – ik heb dat toen ook geantwoord - wat dan de beste oplossing is. In de eerste plaats ervoor zorgen dat iedereen een voldoende groot inkomen heeft, zodanig dat het probleem zich niet stelt en ze de keuze niet hoeven te maken tussen eten of maandverband.

Twee is het belangrijk dat de focus van de scholen in de eerste plaats op onderwijs ligt. Ik geloof dat we structureel het inkomen van de mensen moeten verhogen tot boven de armoedegrens. Maar als we in tussentijd vaststellen dat deze realiteit de leerlingen thuis houdt, dan moeten we daarmee aan de slag. Alleen denk ik dat we het niet aan de scholen alleen kunnen laten, maar dat we moeten zoeken naar een samenwerking. Net zoals we voor de lege boterhamdozen ook gedaan hebben: het zijn niet de leerkrachten die vervolgens begonnen zijn boterhammen te smeren en soep te maken. We zijn met het OCMW begonnen met het project Kinderen Eerst waar er OCMW-medewerkers op school komen, die ervoor zorgen dat de sociale situatie van de gezinnen structureel bekeken en verbeterd wordt. We hebben ook een proefproject dat start bij kleuters over betaalbare maaltijden, opnieuw is dit een goede samenwerking met collega Coddens en is dat niet iets dat we aan de scholen alleen over laten.

Dat heb ik u ook geantwoord in november.

Ik ben toen ook een aantal engagementen aangegaan om te bespreken met de scholen over welk engagement zijn zichzelf zien opnemen en welke hun ervaring is. Ik had dat toen al kunnen doen met de stedelijke scholen maar de vraag van de PVDA was toen om in alle scholen automaten te voorzien, waarin het materiaal gratis voor alle leerlingen

beschikbaar was. Maar de scholen gaven ook aan dat zij eigenlijk al deze middelen voorzien en men was niet overtuigd van het nut om dat via die automaten te gaan doen.

Ten tweede kadert deze vraag ook binnen het bredere armoedebeleid. Er loopt een traject over materiële steun die gegeven wordt vanuit de sociale diensten van de stad Gent, en dan gaat het over voedsel maar ook over hygiënische producten. Want deze vraag, en dit probleem van menstruatiermoede is een probleem dat zich niet alleen op scholen voordoet, maar er zijn ook jonge vrouwen die niet meer naar school gaan, maar wel een job hebben bijvoorbeeld, en daar ook met deze problematiek te kampen krijgen. En binnen de sociale dienstverlening is men aan het onderzoeken hoe we naast het voorzien van voedsel en kleren bijvoorbeeld ook hygiënische producten beschikbaar stellen en daarvoor gebruik maken van de verschillende punten in deze stad, zoals de Krasdiensten bijvoorbeeld. Maar dat is een traject, zo heb ik begrepen van collega Coddens, dat nog in volle voorbereiding is, maar wel interessant is om hier te melden.

En dan was het inderdaad kijken naar wat er zou komen van de hogere overheden. Er is intussen de mogelijkheid om een proefproject op te zetten. De federale regering heeft 100.000 euro beschikbaar gesteld, met een maximum van 5000 euro per project. En ik kan u meegeven dat we in Gent zeer graag een van die proefprojecten zouden zijn. Dus wij gaan een voorstel indienen. De deadline is zeer strak, nl. 15 februari. Bovendien kunnen wij als stad zelf geen proefproject indienen, aanvragen moeten lopen via een lidorganisatie van de Vrouwenraad. Dat is zo beslist door de federale minister van armoedebestrijding, Lallieux, die er echt ook voor gekozen heeft om het genderperspectief in te brengen en om het ook vanuit die gelijke kansen-bril te gaan bekijken.

We kunnen ons zelf als stad dus niet kandidaat stellen, maar wel via een lidorganisatie en we hebben deze intussen ook gevonden. We zouden met VIVA Oost-Vlaanderen is op dit moment aan het bekijken of we via de Sociale dienst van de stad en het Onderwijscentrum Gent, waardoor we ook de link leggen met de scholen, of we inderdaad een projectvoorstel kunnen indienen waarin er dan in een aantal scholen deze middelen gratis ter beschikking worden gesteld op nog een andere manier dan nu al het geval is. Want nogmaals, voor de duidelijkheid, op dit moment in alle scholen in Gent is dat materiaal voor handen. Maar de manier waarop die ter beschikking worden gesteld verschilt. Soms is dat via een vertrouwenspersoon, via de leerlingenbegeleiding, via het schoolsecretariaat en wat we in dit project willen nagaan, is of dit voldoende is. Of er toch niet op een andere manier, of op een andere plek meer materiaal beschikbaar kan of moeten worden gesteld.

Het idee zou zijn, gelet op het feit dat het budget beperkt is, is om ons te focussen op secundaire scholen met een B-stroom, omdat daar de meest kwetsbare leerlingen zitten en ook het buitengewoon secundair onderwijs zou ik graag meenemen in dit project. Het geeft ook de kans om hierover met de scholen verder in gesprek te gaan.

Wat ik zeker ook wil doen, ik heb mij daar ook toe geëngageerd, is om over dit onderwerp in gesprek gaan met de jongeren zelf, via Jong Gent in Actie. Dit om te polsen

welke ervaringen zij hebben hiermee in de Gentse scholen en welke voor hen mogelijke stappen vooruit zouden zijn.

Ik denk dat dit op die manier, door samen te werken niet alleen vanuit gelijke kansen met de vrouwenorganisatie, maar ook met de sociale dienst en met de scholen, op die manier denk ik dat we een zinvol proefprojecten kunnen opzetten. Zonder dat we alles in het bakje van de scholen leggen. Want intussen hebben we dit twee keer besproken in de regiegroep onderwijs van het Onderwijscentrum, waar alle secundaire scholen in vertegenwoordigd worden, en zij geven aan dat ze op dit moment met corona en alles wat dat van hen vraagt – daar gaan we het straks nog over zullen hebben – maar ook met de modernisering van het onderwijs, die zaken vragen allemaal heel veel van onze scholen. En verwachten dat ze in deze nog eens een trekkende rol zouden opnemen, is echt niet aan de orde. Maar ik denk dat als we de krachten bundelen, de handen in elkaar slaan, dat het moet lukken om een zinvol project vanuit Gent op een aantal scholen op poten te zetten, waaruit we dan lessen kunnen trekken voor een mogelijke verdere uitrol. Maar zo kunnen we dat op een doordachte manier doen, die gedragen wordt door de scholen en de jongeren zelf.

Mevrouw Welvaert: zeer blij om te horen dat er een partner gevonden werd om in te dienen en ook dat hierover het gesprek met jongeren zal aangegaan worden. Alle begrip voor het feit dat er nu heel veel op de scholen afkomt en zij geen trekkersrol kunnen opnemen, maar ik denk dat we op de manier waarop u het voorstelt, om dit in een partnerschap en in dialoog op te nemen, dat dit een toch een mooi project kan worden.

Ik wil u dus vooral bedanken.
